

BÀI 17

NHỮNG ĐỨA TRẺ

(Trích *Thời thơ ấu*)

ĐỌC – HIỂU VĂN BẢN

Bài tập

1. Tóm tắt nội dung văn bản nhằm làm nổi bật tình cảm thân thiết giữa Go-rơ-ki thời thơ ấu với ba đứa trẻ con đại tá Ốp-xi-an-ni-cốp bên hàng xóm (làm miệng).
2. Phát biểu những suy nghĩ của mình về nhân vật đại tá Ốp-xi-an-ni-cốp (làm miệng).
3. Phát biểu những suy nghĩ của mình về mấy đứa trẻ hàng xóm (làm miệng).
4. Phát biểu những suy nghĩ của mình về nhân vật A-li-ô-sa (làm miệng).
5. Tổng kết một số nét cơ bản nghệ thuật kể chuyện của Go-rơ-ki trong văn bản.

Gợi ý làm bài

1. Bài tập này không cần viết ra giấy mà chỉ làm miệng nhằm ôn tập, ghi nhớ nội dung văn bản. Tuy nhiên, nên quan niệm đây là bài văn miệng, mỗi ý phải được diễn đạt thành một số câu hoàn chỉnh. Ngoài ra, cũng cần phải có một, hai câu mở bài và kết bài ngắn gọn.

Nội dung tóm tắt là phần trung tâm có thể triển khai theo trật tự ba ý :

- Hoàn cảnh khác biệt của hai gia đình A-li-ô-sa và mấy đứa trẻ bên hàng xóm.
- Những nguyên nhân trực tiếp và sâu xa khiến những đứa trẻ trở nên thân thiết với nhau.
- Sự thể hiện và diễn biến tình cảm của những đứa trẻ.

Phải đáp ứng yêu cầu "tóm tắt". Muốn thế, phải cân nhắc, lựa chọn. Giả dụ viết ra giấy thì ba ý lần lượt chỉ nên chiếm khoảng 3, 9 và 8 dòng.

2, 3, 4. Ba bài tập này yêu cầu HS phát biểu chân thực suy nghĩ của mình về các nhân vật. Tuy chỉ là phát biểu miệng, nhưng HS phải cân nhắc để mỗi phát biểu được diễn đạt từ 5 đến 7 câu.

5. Bài tập 5 không đòi hỏi viết ra giấy mà chỉ cần nêu tóm tắt và ghi vào sổ tay. Bài này nhằm giúp HS ôn tập, ghi nhớ nghệ thuật kể chuyện của Go-rơ-ki trong văn bản.

Có thể triển khai theo trật tự :

– Thể loại tự thuật và phương thức tự sự ở ngôi thứ nhất (dựa vào các chú thích trong SGK và nghe giảng ở lớp).

– Xen kẽ linh hoạt giữa lời người kể chuyện và lời đối thoại giữa các nhân vật (dẫn chứng).

– Xen kẽ linh hoạt giữa chuyện đời thường và không khí truyện cổ tích (dẫn chứng)...